

1. UVOD

Upravni postupak čine pravna pravila koja regulišu nadležnost, spoljni red radnji i akata donijetih od strane organa državne i druge javne uprave pri rješavanju o pravima i obavezama građana i organizacija koja proizilaze iz materijalno-pravnih propisa u pojedinim oblastima uprave. To su procesni ili formalno-pravni propisi, za razliku od materijalno-pravnih propisa koji regulišu sam pravni odnos o kome se rješava kroz postupak. Propisi u upravnom postupku sadrže pravila koja regulišu formu radnji donošenje upravnih akata od strane državnih organa i organizacija kojima je povjereno vršenje javne vlasti, kada u upravnim stvarima, neposredno primjenjujući propise, rješavaju o pravima, obavezama i pravnim interesima stranaka koje učestvuju u upravnom postupku. Osnovni zadatak pravnih normi u upravnom postupku jeste omogućavanje pravilne primjene materijalno-pravnih normi kojima su regulisane pojedine upravne materije. Bez tačno propisane procedure ili postupka odlučivanja u pravnim (upravnim) stvarima moglo bi doći do proizvoljnosti i zloupotrebe materijalno-pravnih propisa od strane organa i organizacija koje postupaju u određenoj pravnoj (upravnoj) stvari.¹

S obzirom na prirodu organa čija je djelatnost regulisana u ostvarivanju materijalnog prava, kao i s obzorm na to koja oblast prava je u pitanju pri ostvarivanju pravnih pravila, razlikujemo sudske (građanski i krivičini) i upravni postupak.

Rješavanje u upravnom postupku se sastoji u donošenju upravnih akata, odnosno takvih pravnih akata kojim se konkretni slučajevi rješavaju na autoritativan način – određivanjem prava ili obaveza građana ili organizacija.

Žalba u upravnom postupku predstavlja jedino redovno pravno sredstvo protiv nezakonitog i nepravilnog rješenja donesenog u prvom stepenu kojim nezadovoljna stranka traži od organa uprave neposredno višeg stepena da to rješenje poništi ili izmjeni. Žalba se može podnositi protiv svih prvostepenih rješenja donesenih u upravnom postupku, bez obzira na to da

¹ M. Mandić – Lj. Mitrović, Upravni postupak i upravni spor, Banja Luka, 2011, str. 10.

li se radi o tzv. potpunom rješenju o glavnom predmetu, odnosno djelimičnom ili dopunskom rješenju.

Žalba je, u suštini, fakultativno pravno sredstvo jer zavisi od toga da li će ga stranka upotrijebiti, i tek izjavljivanjem žalbe aktivira se postupak kontrole upravnog akta i drugostepeni postupak koji se vodi povodom žalbe.